

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 14.2.2011 YLEINEN OSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–8 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Meklarin ja asiakkaan välisen toimeksiantosopimuksen tekeminen.

- a) Toimeksiantosopimus voidaan lain mukaan tehdä vain paperilla.
- b) Toimeksiantosopimus voidaan tehdä tietyin edellytyksin myös sähköisesti, esimerkiksi sähköpostilla.
- c) Muutoin kuin kirjallisesti tehty toimeksiantosopimus ei sido meklaria eikä asiakasta. (1,5 p.)

b; Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 71–72; Vakuutusedustuslaki 23 §.

2. Mikä seuraavista vakuutusmeklarin asiakkaiden varojen välittämistä koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutusmeklarilla on oikeus välittää vain muiden asiakkaidensa kuin kuluttaja-asiakkaidensa varoja.
- b) Varojen välittämistä koskevat edellytykset ovat yhtäläiset siitä riippumatta, onko kyse kuluttajan tai häneen rinnastettavan elinkeinonharjoittajan vai vakuutusmeklarin muun asiakkaan varoista.
- c) Vakuutusmeklarilla on oikeus välittää kuluttaja-asiakkaan tai hänen rinnastettavan elinkeinonharjoittajan varoja vain poikkeuksellisesti. (1,5 p.)

c; Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 92–93; Vakuutusedustuslaki 29 §.

3. Pääsääntönä on, että vakuutuslakia on pakottava vakuutuksenottajan hyväksi

- a) vain, jos vakuutuksenottajana on kuluttaja.

- b) vain, jos vakuutuksenottajana on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.
- c) siitä riippumatta, kuka vakuutuksenottaja on. (1,5 p.)

b; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 133–134; Vakuutuslakia 3 §.

4. Vakuutuksenantajan tiedonantovelvollisuus sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa.

- a) Vakuutuksenantajan tiedonantovelvollisuus koskee vain itse vakuutussopimusta, ei siihen liittyviä sijoituskohteita, joihin asiakas voi ohjata suoritettavat vakuutusmaksut.
- b) Vakuutuksenantajan on annettava tietoja myös sijoituskohteen valinnan kannalta olennaisista seikoista.
- c) Vakuutuksenhakijan pyynnöstä tietoja on annettava myös sijoituskohteen valinnan kannalta olennaisista seikoista. (1,5 p.)

b; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 138; Vakuutuslakia 5 §:n 1 momentti.

5. Hylkäysperusteen ilmoittaminen, kun vakuutusta ei myönnetä.

- a) Vakuutuksenantaja on velvollinen ilmoittamaan hylkäysperusteen hakijan pyynnöstä.
- b) Vakuutuksenantajalla ei ole lain mukaan velvollisuutta ilmoittaa hylkäysperustetta.
- c) Vakuutuksenantaja on velvollinen ilmoittamaan hylkäysperusteen, jos vakuutuksen hakija on kuluttaja tai tähän rinnastettava luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 168; Vakuutuslakia 6 a §.

6. Vakuutustapahtuman satuttua

- a) korvauksenhakijan on tehtävä vahinkoilmoitus 30 päivän kuluessa vakuutustapahtuman satuttamisesta.
- b) vakuutuksenantajan on maksettava vakuutuskorvaus 30 päivän kuluttua vahinkoilmoituksen tekemisestä.
- c) korvauksenhakijan on annettava vakuutuksenantajalle vakuutusyhtiön korvausvastuun selvittämiseksi tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 208–210; Vakuutuslakia 69 §.

7. Vapaaehtoisissa vakuutuksissa vakuutuskuluttaja voi saattaa vakuutusta koskevan asiansa

- a) Vakuutuslautakunnan käsiteltäväksi.
- b) kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

- c) valintansa mukaan joko Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi. (1,5 p.)

c; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 289, 294–296; Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 289.

8. Mikä seuraavista ryhmäetuvakuutusta koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutus sopimuslaki ei koske ryhmäetuvakuutuksia.
- b) Ryhmäetuvakuutuksen vakuutusmaksun maksaa kokonaan tai osittain vakuutettu.
- c) Ryhmäetuvakuutuksia pidetään vakuutus sopimuslaissa ryhmäetuvakuutuksina. (1,5 p.)

b; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 130, 240–241, 246; Vakuutus sopimuslaki 1–2 §.

9. Määrittele vakuutusedustus. Luettele lisäksi kolme tapausta, jolloin toimintaa ei vakuutusedustuksen määritelmästä poiketen pidetä vakuutusedustuksena. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 19–21; Laki vakuutusedustuksesta 1 §.

10. Selvitä oikeushenkilön rekisteröinnin edellytykset haettaessa rekisteröintiä vakuutusmeklariksi vakuutusedustajarekisteriin. (4 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 52–56; Laki vakuutusedustuksesta 7 §; Vakuutusvalvontaviraston Määräys ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 17.3.2008, Dnro 8/002/2007, s. 7–8.

11. Mitä tietoja meklarin on annettava itsestään asiakkaalle ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä? (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 68–69; Laki vakuutusedustuksesta 19 §.

12. Selvitä meklarin ja asiakkaan välisen toimeksiantosopimuksen vähimmäissisältö. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 71; Laki vakuutusedustuksesta 23 §:n 2 mom.; Vakuutusvalvontaviraston Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 17.3.2008, Dnro 8/002/2007, s. 10.

13. Selvitä seikat, jotka tasapuolisesta analyysistä on käytävä ilmi. Selvitä lisäksi, milloin tasapuolinen analyysi on tehtävä ja annettava asiakkaalle. (4 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 81–84; Laki vakuutusedustuksesta 25 §; Vakuutusvalvontaviraston Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 17.3.2008, Dnro 8/002/2007, s. 11.

14. Määrittele, mitä meklaritoiminnassa tarkoittavat sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus. (3 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 142.

15. Selosta, millä edellytyksillä jatkuvan vahinkovakuutuksen sopimusehtoja voidaan muuttaa vakuutuskauden kuluessa. Mainitse myös esimerkkejä tapauksista, jolloin vakuutuksenantajalla on tyypillisesti vakuutusehtojen mukaan oikeus muuttaa ehtoja. Milloin ehtojen muutos voi tulla aikaisintaan voimaan? (4 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 223–225; Vakuutussopimuslaki 18–19 §.

16. Selosta, mitä rikastumiskielto tarkoittaa. Kerro myös, miten se vaikuttaa a) ylivakuutustilanteessa ja b) monivakuutustilanteessa? (3 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 215–219; Vakuutussopimuslaki 57 ja 59 §.

17. Selvitä, millaisissa tapauksissa henkilöitä koskevia tietoja merkitään vakuutusyhtiöiden väärinkäytösrekisteriin ja milloin merkityt tiedot on poistettava rekisteristä. Selvitä myös, mihin tarkoituksiin vakuutusyhtiö voi käyttää väärinkäytösrekisterin tietoja. (3 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 322–324.

18. Määrittele seuraavat käsitteet

- a) päivänarvo
- b) täysarvoperiaate
- c) summavakuutusperiaate
- d) rinnakkaisvakuutus

e) ART. (5 p.)

Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 210–212, 216, 504, 507–508.

19. Selosta, mikä on keskeytysvakuutus. Kuvaile myös, millaisia keskeytysvakuutuksia on tarjolla ja mitä niistä korvataan. (3 p.)

Jukka Rantala – Teivo Pentikäinen: Vakuutusoppi, 11. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 480–482.

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 15.2.2011, VAHINKOVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–8 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

- a) vakuutuksenottajan hyväksi.
- b) panttioikeuden haltijan hyväksi
- c) vain omaisuuden omistajan hyväksi. (1,5 p.)

b; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 87–88; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 105–106.

2. Suhteellinen omavastuu

- a) tarkoittaa, että omavastuu on sovittu prosenttimäärä vahingon määrästä.
- b) tarkoittaa, että omavastuu on sovittu rahamäärä ja sen yli menevältä osalta sovittu prosenttimäärä (esimerkiksi 15 %, kuitenkin vähintään 200 euroa).
- c) on tavallisin käytössä oleva omavastuun muoto. (1,5 p.)

b; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 147; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 164.

3. Vapaaehtoista vakuutusta koskevaan korvauspäätökseen tyytymätön korvauksenhakija voi

- a) saattaa korvauspäätöksen vakuutusosoikeuden käsiteltäväksi.
- b) saattaa korvauspäätöksen käräjäoikeuden käsiteltäväksi vasta vakuutusosoikeuskäsittelyn jälkeen.
- c) voi saattaa Vakuutuslautakunnan jo käsittelemän korvauspäätöksen käräjäoikeuden käsiteltäväksi. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 105; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 124.

4. Jos vakuutusyhtiö antaa myyntitilanteessa vakuutuksen hakijalle vakuutuksesta virheellistä tietoa,
- a) sillä ei ole merkitystä, koska vakuutusyhtiön antamat tiedot ovat vain myynninedistämistä.
 - b) sillä ei ole merkitystä, jos oikeat tiedot ilmenevät vakuutusehdoista.
 - c) vakuutus sitoo sellaisena, millaiseksi vakuutuksen hakija on vakuutuksen sisällön näiden vakuutusyhtiön antamien tietojen ja muun mahdollisen tältä ennen vakuutussopimuksen tekemistä saamansa aineiston perusteella perustellusti käsittänyt. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 58–61; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 76–81.

5. Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa jatkuva vahinkovakuutus
- a) vakuutussopimuslaissa säädetyillä perusteilla.
 - b) vakuutusehdoissa yksilöidyillä perusteilla.
 - c) milloin tahansa, jos vakuutuksen sovittu voimassaoloaika on vähintään 30 päivää. (1,5 p.)

c; Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 94; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 114.

6. Vastuuvakuutuksessa on aina vakuutettuna
- a) se, joka on ottanut vakuutuksen.
 - b) se, jonka aiheuttamien vahinkojen varalta vakuutus on otettu.
 - c) se, joka on kärsinyt vahingon. (1,5 p.)

b; Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 91.

7. Mikä seuraavista tuotevastuuvakuutusta koskevista väittämistä pitää paikkaansa?
- a) Tuotevastuuvakuutus on pakollinen vakuutus tuotevastuulain mukaisen vastuun kattamiseksi.
 - b) Tuotevastuuvakuutus ei kata puhtaita varallisuusvahinkoja.
 - c) Tuotevastuuvakuutus ei Suomessa kata kehittelyvahinkoja. (1,5 p.)

b; Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 145–146.

8. Mikä seuraavista on tapaturmavakuutuslain mukainen tapaturma?

- a) A meni työpäivän jälkeen elokuviin työpaikkansa vieressä sijaitsevaan elokuvateatteriin. Mennessään elokuvista kotiin hän kaatui ja loukkasi jalkansa.
- b) B vei lapsensa autolla päivähoitoon ja jatkoi matkaa töihin. Tällä matkalla hän joutui liikenneonnettomuuteen, jossa hän loukkasi niskansa.
- c) C kompastui eteisessä ollessaan lähdössä töihin ja satutti polvensa. (1,5 p.)

b; Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 51–53.

9. Selosta, missä tapauksissa vakuutusyhtiö voi irtisanoa vakuutussopimuksen kesken vakuutuskauden. Kerro myös, miten irtisanottu vakuutus päättyy. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 95–96; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 115–116.

10. Määrittele seuraavat vakuutusarvon määrittelemiseen liittyvät käsitteet:

- a) jälleenhankinta-arvo
- b) päivänarvo
- c) jäännösarvo. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 126–127; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 143–145.

11. Selosta, mitä ymmärretään moni- ja rinnakkaisvakuutuksella, ja kerro, miten ne poikkeavat toisistaan. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 146–147; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 162–163.

12. Selosta, mitä rikoriskejä voidaan vakuuttaa omaisuusvakuutuksissa. Anna myös esimerkkejä murtovahingon tunnusmerkistöstä. (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, 2., uudistettu painos, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Pieksämäki 2005, s. 212–226; Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 225–239.

13. Selosta, mitkä ovat kolme keskeistä vastuuvakuutuksen ajallisen ulottuvuuden erilaista määrittelytapaa. Kerro myös, millaisiin seikkoihin tulee kiinnittää huomiota siirryttäessä periaatteesta toiseen. (4 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 94–100.

14. Selosta, miltä osin vastuuvakuutuksen vakuutuskorvauksen vanheneminen voi olla tulkinnallinen ja miksi. (3 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 108–109.

15. Mitä tarkoitetaan vakuutusyhtiön takautumis- eli regressioikeudella? Anna myös esimerkkejä tämän oikeuden käytöstä erilaisissa tilanteissa. (3 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, 2., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2007, s. 121–122.

16. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen perusmaksujärjestelmät jaetaan eri ryhmiin. Mitkä ne ovat, miten ne eroavat toisistaan ja mihin niitä sovelletaan? (3 p.)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 191–193.

17. Selosta, mitä ovat tapaturmavakuutuslain mukaiset vapaaehtoiset vakuutukset. Kerro myös, mihin tarkoituksiin tällaisia vakuutuksia voidaan ottaa ja keitä niillä voidaan vakuuttaa. (3 p.)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 200–208.

18. Miten vapaaehtoisessa yksityistapaturmavakuutuksessa määritellään tapaturma ja miten perusmääritelmää yleensä täydennetään? (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 180–182.

19. Selosta, millaisilla ympäristöriskien hallinnan menetelmillä vahinkoja voidaan torjua. (3 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 111.

20. Selosta, mitä tarkoitetaan tietoturvallisuudella. (2 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta. Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 119.

21. Luettele peruslähtökohdat paloriskin pienentämiseksi. (2 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 71.

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 15.2.2011 HENKIVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönumerosi ja kyseisen kysymyksen numero.

Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–10 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Jos liikennevahinko on samalla työtapaturma,
 - a) korvausta maksetaan ensisijaisesti liikennevakuutuksesta.
 - b) korvausta maksetaan ensisijaisesti lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta.
 - c) korvausta maksetaan vain liikenne- tai tapaturmavakuutuksesta sen mukaan, kummasta korvaus asianomaisessa yksittäistapauksessa on suurempi.
 - d) korvausta maksetaan vahingonkärsijän valinnan mukaan joko liikenne- tai tapaturmavakuutuksesta. (1,5 p.)

b; Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 96, 107, 111.

2. Mikä seuraavista lakisääteistä potilasvakuutusta koskevista väittämistä EI pidä paikkaansa?
 - a) Potilasvakuutuksesta korvataan terveyden- ja sairaanhoidon yhteydessä potilaalle sattuneet henkilövahingot.
 - b) Korvauksen saamisen edellytyksenä ei ole vahingonaiheuttajan tuottamus.
 - c) Vakuutuskorvausta haetaan Potilasvakuutuskeskukselta.
 - d) Vahingonkärsineen mahdolliset muun lain perusteella saamat korvaukset eivät vähennä potilasvakuutuskorvausta. (1,5 p.)

d; Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 29–31; Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 73.

3. Mikä seuraavista suomalaisen ulkomailla työskentelemistä koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- a) Suomesta toiseen EU/ETA-maahan tai Sveitsiin lähtenyt työntekijä siirtyy työskentelyvaltion lainsäädännön piiriin kolme kuukautta työskentelyn aloittamisen jälkeen.
- b) Lähetetyn työntekijän todistus haetaan Eläketurvakeskuksesta aina, kun ulkomaan kokenus kestää vähintään yhden kuukauden ja EU/ETA-maiden kohdalla alle vuoden.
- c) Poikkeuksia lähetettyjen työntekijöiden vakuutussääntöihin voidaan tehdä EU-komissiossa kunkin EU-maan sosiaaliviranomaisen hakemuksesta.
- d) Jotta työntekijä ulkomailla työskennellessään kuuluisi pakollisesti Suomen eläketurvan piiriin, on hänen oltava Suomen kansalainen. (1,5 p.)

b; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 46–48.

4. YEL-vakuutuksen alkaessa vahvistetaan vuosittainen työtulo, joka vastaa yrittäjän työpanosta yritystoiminnassa. Työtulon vahvistaa

- a) vakuutuksen tehnyt vakuutusyhtiön edustaja tai vakuutusmeklari
- b) Valtionkonttori
- c) eläkelaitos
- d) yrittäjä itse. (1,5 p.)

c; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 69.

5. Mikä seuraavista sosiaalivakuutusta koskevista väittämistä pitää paikkansa? Sosiaalivakuutus on

- a) julkisen vallan järjestämää pakollista tai vapaaehtoista vakuutusta.
- b) julkisen vallan järjestämää pakollista vakuutusta sosiaalisten riskien varalta.
- c) sosiaalisilla perusteilla vakuutusyhtiöiden hoitamaa, mutta julkisen vallan hinnoittelemaa vakuuttamista.
- d) julkisen tai yksityisen sektorin järjestämää perusturvaa yleensä. (1,5 p.)

b; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 14.

6. Suomen työeläkejärjestelmään kertyneet varat ovat eläkelaitoksissa vastuuvelan katteena eli turvaamassa eläkelaitosten kyvyn suoriutua velvoitteistaan. Vakavaraisuussäntelyllä pyritään varmistamaan eläkelaitosten kyky vastata sitoumuksistaan. Mikä seuraavista työeläkelaitosten vakavaraisuussäntelyyn liittyvistä väittämistä pitää paikkansa?

- a) Eläkelaitosten kilpailu riskipitoisuudeltaan erilaisilla sijoitussalkuilla on mahdollista, koska eläkelaitoksilla ei ole konkurssiyhteisvastuuta.
- b) Eläkelaitoksille lasketaan ns. vakavaraisuusraja, joka vastaa sellaista sijoitustoiminnan tapiota, jota suurempi on vuoden aikavälillä hyvin epätodennäköinen.

- c) Eläkelaitosten toimintavaltuudet sijoittamisessa ovat tasavertaisuusperiaatteen mukaisesti samat riippumatta laitoksen vakavaraisuusrajasta.
- d) Eläkesäätiöt voivat säätää kannatusmaksuaan jokseenkin vapaasti, ja siksi niiden vakavaraisuusrajat ovat huomattavasti joustavammat kuin työeläkeyhtiöillä. (1,5 p.)

b; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 37–39.

7. Aloittaessaan ensimmäisen YEL:n piiriin kuuluvan yrittäjätoiminnan yrittäjä saa
- a) 25 %:n alennuksen työeläkemaksuun yrittäjätoiminnan ensimmäisen täyden kalenterivuoden ajaksi.
 - b) 25 %:n alennuksen työeläkevakuutusmaksuun yrittäjätoiminnan ensimmäisen kahden vuoden ajaksi.
 - c) 25 %:n alennuksen työeläkevakuutusmaksuun kolmeksi vuodeksi, jos hän on ensimmäisen yrittäjyyden alkaessa alle 30-vuotias tai työtön työnhakija.
 - d) 25 %:n alennuksen työeläkemaksuun yrittäjätoiminnan 48 ensimmäisen kuukauden ajaksi. (1,5 p.)

d; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 71.

8. Työntekijällä voi olla oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänen työkykynsä on heikentynyt. Mikä seuraavista työkyvyttömyyseläkettä koskevista väittämistä EI pidä paikkaansa?
- a) Työkyvyttömyyseläkkeen voi saada 25–62-vuotias työntekijä.
 - b) Lähtökohtana työkyvyttömyyseläkkeen myöntämiselle on aina lääketieteellisesti määritetyn työkyvyn rajoitteen toteaminen, mutta myös jäljellä oleva kyky hankkia ansiotuloja otetaan huomioon.
 - c) Jos työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisen yleiset edellytykset eivät täyty 60 vuotta täyttäneen työntekijän kohdalla, voidaan työkyvyttömyyseläkeoikeutta arvioitaessa painottaa työkyvyttömyyden ammatillista luonnetta.
 - d) Kuntoutus on aina ensisijainen vaihtoehto työkyvyttömyyseläkkeeseen nähden. (1,5 p.)

a; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 117–119.

9. Mikä seuraavista väitteistä EI pidä paikkaansa TyEL:n vakuutusmaksun perusteena olevista työansioista puhuttaessa?
- a) Vakuutusmaksua maksetaan niistä työansioista, joiden perusteella työeläkekin karttuu.
 - b) Peruspalkkaa täydentävä tulospalkkio, kun palkkio maksetaan työntekijäryhmän yhteiseen työsuoritukseen perustuen, lasketaan vakuutusmaksun piiriin.
 - c) Sairausajan palkka ei kuulu vakuutusmaksun perusteisiin.

d) Työmatkasta maksetusta päiväraha ei peritä vakuutusmaksua. (1,5 p.)

c; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 53–55.

10. Eri eläkelajien rahoituksessa käytetään eri prosenttiosuuksia. Mikä seuraavista eläkkeiden rahoitukseen liittyvistä väittämistä pitää paikkansa?

- a) Vanhuuseläkettä rahastoidaan 0,5 % palkasta vakuutetun ollessa 18–62-vuotias.
- b) Tasauseläkkeet kustannetaan TyEL-vakuutusmaksun tasausosalla, jonka osuus kokonaismaksusta on noin 10 %.
- c) Työttömyyseläkemaksu poistuu vähitellen, koska vuoden 1949 jälkeen syntyneet eivät enää voi saada työttömyyseläkettä.
- d) Vuodesta 2007 alkaen vanhuuseläkerahastojen korotukset kohdistetaan vain yli 49-vuotiaisiin, jolloin maksutason kehitys saadaan tasaisemmaksi. (1,5 p.)

c; Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 25–27.

11. Luettele neljä työsuhteen yleistä tunnusmerkkiä. (3 p.)

Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 44.

12. Selosta, millä edellytyksillä maatalouden harjoittaja voi saada MYEL:n mukaisen luopumistuen. (2 p.)

(Oikea vastaus on erityisesti sivun 164 kohdassa ”Myöntämisedellytykset” olevassa luettelossa, mutta hyväksyttäviä edellytyksiä voidaan katsoa olevan muissakin mainittujen sivujen kohdissa.)

Riitta Korpiluoma – Anniina Alaluusua – Riitta Heinonen – Samuli Kaarre – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2006, s. 163–165.

13. Selosta, mistä lakisääteisistä vakuutusjärjestelmistä voi saada korvausta perheenhuoltajan kuoleman johdosta. Kerro myös, millaisin vapaaehtoisin vakuutuksin tätä lakisääteistä turvaa voi täydentää. (3 p.)

Paula Hämäläinen (toim.): Toimeentuloturva, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 198–216; Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Va-

paaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 70–73, 143–152, 176–179.

14. Selosta, mitä kapitalisaatiosopimukset ovat ja kenelle niitä tarjotaan. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 122–123.

15. Selosta, mitä tasoitettulla maksulla ja luonnollisella maksulla tarkoitetaan kuoleman varalta otettavissa vakuutuksissa. (2 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 144, 379–383.

16. Kerro, missä ajassa ja millä tavalla vakuutuksenottajan tulee toimia halutessaan peruuttaa ottamansa vapaaehtoisen eläkevakuutuksen tai säästöhenkivakuutuksen. Selvitä myös, millainen velvollisuus vakuutuksenantajalla on tällaisessa tapauksessa palauttaa suoritettut vakuutusmaksut. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 285–286.

17. Kerro, mitä vakuutuksen takaisinostamisella tarkoitetaan. Selosta myös, missä tapauksissa se on yleensä mahdollista toisaalta yritysten ottamissa eläkevakuutuksissa ja toisaalta yksityishenkilöiden ottamissa eläkevakuutuksissa. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 133–134.

18. Selvitä korvauskäsittelyn yleisiä periaatteita. (3 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 322–323.

19. Maija on tänä vuonna ottanut aviopuolisolleen Matille yksilöllisen, vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ja maksanut sen vakuutusmaksun 7.000 euroa. Selosta, miten vakuutusmaksu voidaan vähentää verotuksessa,

- a) jos Maijalla on ansiotuloja 100.000 euroa ja Matilla ei ole lainkaan ansiotuloja.
- b) jos kummallakaan ei ole ansiotuloja, mutta Maijalla on pääomatuloja 100.000 euroa ja Matilla 5.500 euroa. (4 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 351–353.

20. Selosta, mitä rahanpesu tarkoittaa. Mainitse ainakin neljä eri tilannetta, jossa voi olla aihetta epäillä rahanpesua. Miten vakuutusmeklarin tulee toimia epäillessään rahanpesua? (4 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 430–434.

21. Selosta, mitä ovat

- a) Finanssivalvonta
- b) vakuutettu (henkilövakuutuksessa)
- c) edunsaaja
- d) vakuutuksenottaja
- e) hyvä vakuutustapa. (5 p.)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 5., uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2009, s. 218–220, 427–430, 443.